

leta jih je izstopilo 11; 2 radi ponovitve zastarelih boleznih, 9 radi premalega zanimanja za stvar in nezadostne vztrajnosti. Tekom leta se jih je izjemoma, z ozirom na posebne razmere, sprejelo še 3. Tečaj je je dovršilo vsega skupaj 17 učencev, medtem ko je prostora za 28.

Prihodnji tečaj se bode začel v začetku novembra t. l. ter bode trajal 11 mesecev. Podaljšanje od 10 na 11 mesecev je potrebno, ker se je razširila učna snov z vinogradništvom in kletarstvom in tako odpravil eden dosedanjih pomanjkljaj tega zavoda. Njegova glavna smer pa ostane še naprej živinoreja, travništvo in poljedelstvo.

Učenci za ta tečaj se nabirajo sedaj. Koleka proste prošnje sprejema ravnateljstvo do 1. oktobra t. l. Prošnjam je priložiti: domovnico, oziroma tudi rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti, izjavo staršev, oziroma varuhov, s katero se isti zavežejo, prevzeti stroške šolanja, in izpričevalo o nravnosti.

Prostih mest je deset. Prosilci za ista naj dokažejo, da jim ni mogoče obiskovati tečaja na lastne stroške.

Za plačujoče učence je določen znesek K 1000, ki se morajo plačati naprej v polletnih obrokih. S tem so poravnani stroški za preskrbo.

Učenci, ki so doma izven Slovenije, plačajo razen tega še 200 K šolnine.

Pomena strokovne izobrazbe za kmečki naraščaj v to svrhu ni treba še posebno poudarjati. Javnost je izredno že precej na jasnem.

Po mnogih vprašanih soditi, so pa potrebna še nekatera pojasnila glede pogojev za sprejem. Da doseže zavod svoj smoter v polni meri, mora odločno zahtevati od učencev-novincev gotove kakovosti. Založen, prej neznan pojav, da je minuli tečaj dovršilo od včetka vstopivših 25 učencev samo 14, ima svoj vzrok v nekaki popustljivosti pri sprejemu, ki je v temelju v zmešnjavah lanske jeseni. Učenci, ki tekom šolskega leta zapustijo zavod iz kateregakoli razloga potem ko so v začetku izpodjedli mesta drugim, se smatrajo za parazite, ki so koristim javnosti v kvar.

Zahteva se odločno: 1. starost najmanj 16 let; navzgor ta ni omejena; 2. primerna (ljudskošolska) predizobrazba z dobrim uspehom in ne preveč neopravičeno zamujenimi učnimi urami; 3. telesna sposobnost. Zdravniška izpričevala naj bodo stroga, da se ne sprejemajo novinci, ki bi radi starih boleznih ali slabotnosti morali prekiniti šolanje; 4. pravo veselje in zanimanje za stroko ter vztrajnost. Te lastnosti zamore spoznati šola, žal, se-le po vstopu. Obljube v sprejemnih prošnjah prerediti obveljajo.

Opozarja se, da kmetijska šola ni kako zabavalishe ali pribežališče grešnikov, ali sredstvo za korekturo napak prejšnje odgoje temveč resno, koristim kmetijstva, kot priznava velevažnega narodno-gospodarskega činitelja, toraj koristim celi javnosti v državi namenjeno podjetje.

Nikar torej s paraziti v njo. Stariši, ki nimaio dovolj odločnosti in oblasti, naj obdržijo svoje fante rajše doma. Nikar se naj ne spravlja ne dovolj resnih, pač pa razvajenih fantov v zavod, kjer mora vladati stroga disciplina in pa resno delo.

Da se parazitizem vsled lahkomisljenega pohajanja v kmetijsko šolo čimbolj omeji, se naprosijo občine, čijih korist je, imeti čim več strokovno izobraženih kmetovalcev, župnijski uradi, šolska vodstva itd., da pomagajo pri izbiranju novincev s posebno strogostjo pri izpričevalih.

Opozarja se tudi, da se morajo plačevati pristojbine polletno naprej in se ne vrnejo, če učenec brez tehtnega razloga predčasno izstopi, da imajo toraj dotičniki škodo.

Dobro bi bilo, da tudi denarni zavodi in druge korporacije, ki žrtvujejo za strokovno šolanje kmečkega naraščaja stipendije, nastavijo pogoj, da morajo stariši v slučaju, če zapuste učenci predčasno neopravičeno tečaj, povrniti vse izdatke.

V kmetijsko šolo naj bi prišli le novinci s svojimi, potrebnimi, da napravi šola iz njih resnične napredne kmetovalce.

Vinogradno poročilo.

Ormoško-ljutomerske gorice, začetkom septembra 1919.

V zadnjem času se v vinogradih ni mnogo izpremenilo. Bolezni — zlasti peronospora in plesen ali

ga je vendarle spoznal eden izmed stražnikov in hotel zapreti. Samuely pa je potegnil revolver in ustrelil samega sebe. Mrtvega so preiskali in našli pri njem 14.000 K denarja švicarske in francoske valute in precej zlata, seve, vse skrito in zašito v obleki. Zidovska verska občina v Dunajskem Novem mestu ni dovolila, da se ga zagrebe na njihovem pokopališču, zasuli so ga na prostem kot divjo zver, ki je poginila na prostem.

Vsa višja mesta v boljševiški vladi in uradih so bila zasedena od čifotov — kumonistov. Koliko izmed teh junakov je bilo res prepričanih boljševikov, ki bi bili v notranji zavesti prisegli na Kunov program, pač nisem mogel dognati, dasi sem bil večkrat prisiljen občeati s temi vrazjimi strici. So pač resnične rije Ljeningove besede, ki pravi: „Med 100 boljševiki najdeš komaj ednega pravega in prepričanega, 60 jen občeati s temi vrazjimi strici. So pač dokaj resnica. Gorje vsaki državi, kjer so se pospeli vsled nezmožnosti vladnih krogov ti blazneži na najvišja mesta!

Dalje prihodnjič.

oidium — so precej napredovale, ne tako zorenje grozdja. To silno počasi napreduje. Od leta 1864. sem ko je prirastla zloglasna kiselca, takozvani „meksi-kaner“, se stari ljudje ne morejo spomniti, da bi bilo grozdje v tem času tako trdo, kakor letos. V dobrih, oziroma v najboljših legah se začne žlahtnina, tu in tam tudi silvanec mehčati, vse drugo vkljub lepim solničnim dnevom le slabo napreduje. Ni se torej čuditi, ako vinogradniki trdijo, da bode letos treba s trgatvijo do Božiča čakati.

Vinčarji spravljajo travo marljivo iz gorice, da more tako solnce z vso svojo močjo vplivati na vinsko trto in na nje sad. V vinogradih, kjer je trava že pokošena in kjer se je ne suši v snope, povezano na koleh, marveč jo sproti nosijo iz vinograda, se blagodejni vpliv solnčnih žarkov tudi bolj pozna nego drugod, zato je želeli, da se spravi trava čimnajtej iz vinograda. Ze stari naš vinogradni vsežak Jančar, ki je leta 1867 izdal „Umnega vinorejca“ je zapisal o tem sledeče pomenljive besede: „Da se mora pokošena trava zunaj vinograda sušiti, to se samo po sebi razume. Jako škodljivo ravnaajo one ženske, ki travo v snope vežejo in jo na kole natikajo in tako suše. Ako kdaj potrebujejo trte in grozdje svetlobe, zraka in gorkega solnca, gotovo je sedaj (t. j. mesece avgusta in septembra) skrajni čas, da se trti privošči ta neobhodna potreba: Ven torej s travo, ven s snopjem!“

Avstrijska republika podpisala mirovno pogodbo.

Kakor znano, poskusili in napeli so Nemci v zavezniški družbi bratov Italijanov vse sile, da bi predružili v svoj prid mirovne pogoje. Hoteli so nam na vsak način potopiti ljudskega glasovanja iztrgati Maribor ter Radgono. Kar se tiče Maribora jim roparski poizkus ni uspel, Maribor pa je in ostane — jugoslovanski! Mesto Radgono je s priklopitvijo k Avstriji, in ker bo stalno odrezana od življenjsko bogatega našega Prekmurja, izročena pomanjkanju in lakoti. Vsi radgonski nemški trgovci, obrtniki in gostilničarji so brzojavili v Pariz odločen protest, da bi se združila Radgono z Avstrijo, kar bi pomenjalo gospodarsko uničenje mesta. Seve, Paris je enkrat govoril in ostalo bo pri sklepu: Radgono ostane nemška. Avstrijski Nemci so sprejeli konečno mirovno pogodbo z 97 glasovi, proti je glasovala Velika nemška zveza z 23 glasovi. Nemški listi slikajo ta podpis mirovne pogodbe, kot čin nasilja in smrtno obsodbe za Avstrijo. Ni zanje nobenega izhoda, požreti morajo, kar se jim je predložilo na krožniku iz Pariza. Vsi nemški zastopniki so se sicer postavili v Parizu proti mirovni pogodbi kot pred mogočen zid, ki pa se ni dal omajati vsled trdovratnega klubovanja entente, Čehoslovaške in Jugoslavije. Avstriji jadicujejo in psujejo, ker se je ravno v njihovi mirovni zadevi samoodločba narodov potepala v skrajni brezobzirnosti. Avstrijci se klanjajo mirovnim ukrepom, pa le, ker rabijo entento, sicer bi glada poginili. Na kak oborožen odpor od strani Avstrijske republike niti misli niti, ker se ni upala ententi zoperstaviti z orožjem niti „vsemogočna“ Nemčija. V torek je tudi pooblaščenec Avstrijske ljudske vlade kanceler dr. Renner v St. Germainu podpisal mirovno pogodbo avstrijskih Nemcev in s tem podpisom je padel zastor za naše sosede res usodepolne žaloigre, katero so začeli na naš jugoslovanski račun in kožo, pa so jo doigrali v svoj lasten propad in pogin, iz katerega se Avstrija tudi pri vsem delu in pridnosti deset in desetletja ne bo mogla izkupati. Kdor drugemu koplje jama, sam v njo pade. Mi pa privoščimo našim Nemcem v Avstriji dober tek na iz Pariza poslanem prigrizku miru, na katerem si bodo ogledali vsenemške zobe, ki so hoteli nam snesti Slovenijo do — Adrije. Nemški most do Adrije preko Jugoslavije je podrt za vse veke. Božji mlini sicer počasi meljejo, pa tokrat so zmleli in zdrobili nemško grabežljivost, nenasitnost, oholost in trinoštvo kar na mah in za vedno. Bodita zahvaljena za to delo svetovno pravične osvete Bog in Pariz!

Politični pregled.

Naša demokratsko socialistična vlada v Beogradu je uvidela vsled opozicije in neznatne večine pri glasovanju svojo nezmožnost in začela se je pogajati z raznimi strankami in klubi, da se sestavi za celo kraljevino edino rešilni koncentracijski kabinet iz vseh strank in klubov. Kakor poročajo listi, se je dosegel med opozicijo in vlado sporazum in imenuje se že tudi seznam novih ministrov. Ministrski predsednik: Ljuba Davidović, podpredsednik: dr. Korosec. Minister za konstitucijo: Stojan Protić, za notranje stvari: Josa Nestorović. Zunanji minister: dr. A. Trumbić, za vojno: gen. St. Hadžić. Za pravosodje dr. B. Marinković ali dr. Alb. Kramer. Za promet: Miloš Drašković, za trgovino: dr. Momčilo Ninčić. Za zdravstvo: dr. Slavko Miletič, za socialno oskrbo: Anton Kristan. Za verstvo: dr. Tugomir Alupović, za pošto in brzojav: dr. Edo Lukinč. Za javna dela: Miloš Kopejanović, za agrarno reformo: Kosta Timotijević ali Avramović. Za kmetijstvo: Vitomir Korač in za prehrano Viljem Bukšeg.

Glede Istre in Dalmacije so se zavezniki med seboj tako zedinili, da pripade vsa Istra Italiji. Reka z majhnim okrožjem bo svobodno mesto. Vsa Dalmacija bo jugoslovanska, le otok Vis bo italijanski. Mesto Zadar bi naj bilo avtonomno ali samostojno.

Tedenske novice

Gospodarsko pogodbo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo so sklenili v Beogradu, kakor pišejo nemški listi. Nemška Avstrija dobi ogromne množine živil in drugih surovin iz Jugoslavije. Jugoslavija pa bo dobila iz Nemške Avstrije železa, papirja, vžigalnic, soli, pohištva, strojev itd., kolikor bo hotela. Dunajski listi pišejo, da bo Jugoslavija ena najbogatejših držav.

Kmečka pisarna. Slovenska Kmečka Zveza je otvorila v Cirilovi tiskarni v Mariboru tajništvo naše stranke, ki daje somišljenikom Kmečke Zveze brezplačno pojasnila v davčnih, vojaških, šolskih, zavarovalnih in drugih zadevah.

Shodi SKZ se vršijo: Dne 14. septembra: prvi božji službi v Poljčanih v šoli (dr. Juvan, Marko Krajnc), pri Sv. Rupertu v Slov. gorici. (Zebot), v Kamnici (Hlebič) in pri Sv. Urbanu pri Ptuj (Brenčič, Golec), popoldne po večernicah v Makolah (dr. Juvan, Kranjc) in pri Sv. Barbari v Slov. gor. v šoli (Zebot). Dne 21. septembra po rani službi božji v Selnici ob Dravi v Kroisovi hiši (Golec, Zebot), na Ptujski gori pred cerkvijo, po božji službi v St. Lovrencu na D. p. (Govorniki se še določijo). Prosimo zaupnike, da shode dobro razglasijo po vseh občinah. Oblasti naznani shode tajništvo SKZ.

SKSZ v Mariboru pričinja ta teden s svojimi rednimi tedenskimi predavanji. Predavanja bodo namenjena vsem organizacijam in društvom, ki so podrejena tej Zvezi. Vršila se bodo vsak petek ob 419. uri v dvorani Strokovne Zveze v Mariboru v Flosarski ulici in bodo obsegala najrazličnejša polja sodobne znanosti. Vstop vsakomur prost. Prvo predavanje v petek, dne 12. septembra ob označeni uri. Predava Zvezin tajnik o kulturnih ciljih Zveze. Pridite!

Kmetijski tabor v Slivnici pri Mariboru. Svečano se je izvršilo zborovanje Slov. Kmečke Zveze v Slivnici dne 8. septembra. Velika dvorana društvenega doma je bila polna zavednih mož, žen in mladencev. Shod je otvoril poslanec in župan Pišek. Za predsednika je bil izvoljen posestnik Kmetec iz Hotinje vasi. Zborovanje je vodil zelo spretno. Podpredsednika sta bila vrla župana Rečnik iz Rač in Franjež iz Bohova. Govorili so: poslanec Pišek o delovanju naših poslancev, urednik Golec o političnem položaju in o programu raznih strank, kmet Ivan Hlebič od Sv. Križa o naših nasprotnikih, urednik Zebot o političnem in gospodarskem programu Slov. Kmečke Zveze.

Naši shodi v Konjiškem okraju v nedeljo in ponedeljek so krasno uspeli. V Cadramu pred cerkvijo se je zbralo nad 300 ljudi, ki so pazljivo sledili in pritrdjevali govoru dr. Leskovarja in dr. Jerovškega. Ravnotako je bilo v Zrečah. Posebno lepo pa je bilo v Ločah. Tam ljudje dozda še ne pomnijo nobenega političnega shoda; Kmečka Zveza jim je priredila prvega. Zelo je pa bila tudi udeležba naravnost veličastna.

Krajevni odbori Kmečke Zveze naj takoj pišejo po tiskovine za organizacijo K. Z., ki jih ima na razpolago Tajništvo Kmečke Zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Kmečka Zveza ima sedaj na razpolago večje število govornikov za naše shode. Oglašajo se tudi kmetijski govorniki. Pozivamo naše zaupnike, da nam nemudoma poročajo, kje so shodi najbolj potrebni. — Tajništvo K. Z. v Mariboru.

Krajevnim odborom SKZ. Izvedite našo organizacijo do zadnje kmetске in delavske hiše na deželi. Poročajte sproti o vseh važnejših pojavih v domači politiki Kmečki Zvezi. Clanarino in prispevke za organizacijo pošiljajte SKZ, Maribor, Cirilova tiskarna (začasni blagajnik dr. Anton Jerovšek).

Mladinska organizacija. Mladinska društva, Orli, Mladeniške in Dekliške Zveze, ki žele govornikov in pojasnil, naj se obrnejo na uredništvo „Straže“ v Mariboru.

Kušar in Medved. V Cirkovcah in okolici se za nemčursko-liberalno Samostojno Kmetijsko Stranko najbolj pehata Ornogov opreda, zakrknjen Stajerčijanec Kuschar in — cirkovski Medved. Kušar pljuva svoj nemškutarski strup po slovenskih kmetijskih rodoljubih in kolne zraven kakor cigan. Medved pa sladkomilo vabi župane iz okoliških občin na shode Samostojne. Naši krščansko-narodni župani pa prav nič ne verjamejo Medvedovim obljubam in gredo raje na shod Kmečke Zveze. Medved bi rad postal poslanec. A oglašajo se jih že sto in sto: Medved nam poslanec ne bo.

Na drž. gimnaziji v Mariboru se vršijo sprejemni izpiti za I. razred dne 22. t. m., od 10. ure dalje: za vpis se naj pošljejo do tega dne krstni list in spridevalo. Prvošolci, ki so bili že julija sprejeti, pa pridejo dne 24. t. m. ob 8. uri naravnost v šolo. — Dne 23. septembra od 8. do 11. ure bodo ponavljalni in dodatni izpiti, od 11. do 12. ure pa vpisovanje lanskih učencev, ki se morajo zglastiti z lanskim izpričevalom in sicer dijaki drugih zavodov osebno pri ravnateljstvu, dijaki naše gimnazije pa le pri vpisujočem profesorju v veži. — Dne 24. septembra začetek poduka.

Konjarski odsek II. slovenske kmetijske družbe (nekadaj Spodnještajersko in Prekmursko) prireda sejmę za žrebčke izključno mrzlokrvnih pasem v starosti do 18. mesecev, to je lanskih in letošnjih in sicer 22. t. m. v Radnehi, 23. t. m. v Ormožu, 24. t. m. v Sv. Jurju ob južni železnici in 25. t. m. v Zaleu, na tamošnjih sejmiščih. Odsek je za te sejmę zainteresiral inozemske kupce in ima upanje, da bo

de vlada do tega časa vse potrebno glede izvoza tega konjskega materiala, za katerega v drugih pokrajinah našega kraljestva ni uporabe, uredila. Bode torej najbrž to edina priložnost te žrebčke leto prodati, priženiti toraj vsi konjereji, kateri ste primorani odprodati, kateri pa imate dovolj klaje in prostora pa Vam svetujemo, da redite dalje. Pridite pa tudi domačini, kateri želijo take žrebčke kupiti. Trgovanje konj vsake druge vrste, kakor omenjenih žrebčkov bode na teh sejnih strogo zabranjeno. Predpisi glede živinskih potnih listov veljajo kakor za vsaki drugi sejem.

Sejmi za žrebce. Spodnještajerski konjerejski odsek Slovenske kmetijske družbe priredi sejme za izključno le mrzlokrvne žrebce v starosti do 18 mesecev in sicer: dne 22. septembra v Gornji Radgoni, dne 23. septembra v Ormožu, dne 24. septembra pri Sv. Juriju ob južni žel., dne 25. septembra v Zalcu. Izdavanje živinskih potnih listov za navedene kraje se dovoli izjemoma.

Živinski sejmi so po celem Slovenskem Stajerju zaprti, ker se je v velikem pojavila pri goveji živini kuga-slinovka. V naše kraje se je zanesla ta nevarna kuga iz Hrvaškega. Da se slinovka še bolj ne raznese po naših krajih, svetujemo, naj živinorejci vsak posamezen sumljiv slučaj takoj naznanijo okolišnim zdravnikom.

Za jesensko saditev imamo lepe jablane, kruške in slive (češplje) v zalogi. Vrsto in cene na zahtevo pismeno. Ker je jesenska saditev veliko ugodnejša nego spomladanska, priporočamo takojšnje naročitev. Razpošiljati se začne v drugi polovici vinotoka, in sicer po vrsti, kakor bodo dohajala naročila. Sadna drevesnica, graščina Mokrice, pošta Jesenice na Dolenskem.

Zatec, 5. septembra. Hmeljski trg zelo živahen. Na deželi je že mnogo tisoč stotov hmelja prodanega, cene se vsak dan dvigujejo. Danes se plača za 50 kg 1200—1250 K.

Veliki ljudski shod za najbolj spodnji del slovenskega Korotana se vrši v nedeljo, dne 28. t. m., pri Sv. Križu nad Dravogradom. Sv. Križ, ki je 526 m nad morjem in pol ure od železniške postaje Dravograd—Meža, leži na krasnem hričku na stajersko-koroški meji. Od tu prelep razgled po Mežiški, Mislinjski, Dravski in Labodski dolini. Priprave so v najboljšem teku. Govorniki in pevci zasigurani. Dragi bratje in mile sestre iz lepe zelene Stajerske, prihitite vsi k nam! Natančni spored še naznanimo pozneje.

Občni zbor Kmetijske podružnice za Maribor in okolico se je vršil 17. avgusta. Ta podružnica je bila dosedaj včlanjena pri kmetijski družbi v Gradcu. Na tem občnem zboru je prišla ta podružnica v slovenske roke, ter se je takoj sklenilo pristopiti k Slovenski kmetijski družbi v Ljubljani. Članarina znaša za posameznika 10 kron na leto. Poleg drugih ugodnosti dobivajo člani za ta znesek mesečno dvakrat izvrstno urejen ilustrovan strokovni list „Kmetovalce“ s prilogo „Konjerejec“. Podružnica, katera si je nabavila za svoje člane bogato knjižnico, ima bogat inventar za svoje člane, kateri je istim brezplačno na razpolago. Ima svoje skladišče za raznovrstne kmetijske potrebščine. Podružnica bode brez dobička oskrbovala za tovarniško ceno različna umetna gnojila. Vsako prvo nedeljo v mesecu se vrši v prostorih okrajnega zastopa podučno predavanje in na to razgovor. V mesecu septembru bo 7., točno ob 9. uri zanimivo predavanje. Vsi bivši člani in taki, ki hočejo postati, se tem potom najuljudneje vabijo k sestanku ter pozivljejo k pristopu, oziroma, da plačajo zaostalo članarino. Pri tej priliki se bodo tudi naročila za apnen dušik, kateri je podružnici za tovarniško ceno na razpolago, sprejemala. Pridite torej vsi, katerim je zboljšanje vašega materijalnega stanja na srečo.

Izgubila je neka dama dne 1. t. m. okoli 15. ure v kolodvorski restavraciji II. razreda ali na peronu glavnega kolodvora zlato zapetnico s privescem štiriperesno deteljico. Najditelj naj jo odda proti nagradi pri policijski oblasti.

Orožniški stražmojster Puschauer, ki je leta 1914 in med vojno bil pri Sv. Marjeti ob Pesnici groza in strah zavednih Slovencev, ki je ovajal ljudi kot veleizdajalce glavarstvu in sodnji, je dobil sedaj varno službo kot okrajni stražmojster nekje v Prlekiji. Kdo razume to umetnost vladnih organov in SHS orožniškega poveljstva?

Zaradi praznikov je izšla današnja številka le samo na štirih straneh.

Orlovski tečaj v Mariboru, 14., 15. in 16. t. m. se bode vršil v Mariboru tečaj za vaditelje in organizatorje Orlovskih odsekov. Za stanovanje in hrano bode preskrbljeno. Pozivamo vse že obstoječe odseke, da prijavijo udeležnike na naslov: Mariborski Orel, Maribor, Koroška cesta 5. Tudi iz krajev, kjer še ni odsekov, naj pridejo fantje, da bode mogoče jeseni v vsakem važnem kraju ustanoviti telovadni odsek. Natančnejši vsopred tečaja objavimo prihodnji teden. Pripomnimo samo, da je navzočnost vse tri dni neobhodno potrebna. Vodstvo tečaja bode v rokah odposlancev Orlovske zveze.

Slovinci širite naše liste!

Dopisi.

Pobrežje pri Mariboru. V četrtek, dne 18. septembra, se vrši v občinski pisarni glasovanje hišnih posestnikov, ker je občinski svet sklenil, da poviša stanarinske vinarje od 4 na 5%. Glasuje se z da ali ne. Hišni posestniki se uljudno vabijo, da se udeležijo tega glasovanja. Tisti, ki ne pridejo, se smatrajo, da so za to povišanje in se bodo kot taki šeli. Glasovanje se prične ob 6. uri zvečer.

Vertobja ob Pesnici. Da se naša samostojna trojica Schwarz, Mermolja in gospod Hoinig bolje spozna, se bomo morali že malo bližje z njimi seznaniti. Schwarz naj bo že nekaj vreden in ne zvit nenaškar, ker je bil po Mermoljevem mnenju „naš“ strankar. Gotovo je pa, da se Schwarz ni spremenil v Sarca ne prej ne sedaj, česar ni treba dokazovati. Dalje nas ne zanima, ako se Mermoljevi računji v korist goriškega kmečkega stanu popolnoma vjemajo, radi česar ta dokaz za enkrat odpade. Hočemo pa se potegniti za pesniškega kmeta, katerega so hoteli gospod Hoinig in tovariši osrečiti z nemško ljudsko šolo (Kernstockschule) in vprašamo: Kam je prešel za zidavo šole pripravljeni material, kam se je naložila nemala zbirka, nabrana za gradnjo šole? Za pesniškega jugoslovanskega kmeta bi zadeva ne bila samo zanimiva, ampak bolj koristna nego za bivše nemškutarje! Pa ne, da bi bila to stvar pobasala Südmarka?

Pesnica. G. Schwarz nam zatrjuje, da ni nemškutar, ampak hoče biti zaveden krščanskomislec Slovenec. Vzamemo na znanje.

Sv. Anton na Pohorju. V soboto, dne 13. t. m., gremo k Sv. Križu počastit Višarsko Mater božjo. Do Dravograda se peljemo zjutraj z vlakom, od tam pa gremo v procesiji.

Cirkovce. V nedeljo, dne 7. t. m., smo imeli po rani službi božji pred cerkvijo lep shod Kmečke Zveze. Poslanec Vesjenjak je poročal o svojem delovanju v Narodnem predstavništvu, vladni komisar okrajnega zastopa Brenčič in urednik Žebot o načelih in o programu Kmečke Zveze. Slednjič smo izvolili župnijski odbor. — Istočasno je zborovala Samostojna Kmetijska Stranka pod predsedstvom Jožefa Medveda ter hotela z velikim truščem privabiti ljudstvo k svojem shodu. Toda cirkovski kmetje se bomo oklepali le Kmečke Zveze, ki je pred vojsko in med vojno za nas že mnogo storila, ne pa Samostojne Kmetijske Stranke, ki je prišla med nas kmete samo delat razdor.

St. Janž na Dravskem polju. V velikem številu so se zadnje nedelje, dne 7. t. m., zbrali naši ljudje k ustanovnemu shodu Kmečke Zveze. Urednika Januš Colec in Franjo Žebot sta nam razvila program Kmečke Zveze ter nas opozorila na nevarnost Samostojne Kmetijske Stranke, ki se hoče vsiliti tudi pri nas. G. župnik Sagaj nam je pokazal posledice, ki bi zadele kmečko ljudstvo, ako bi se do skrajnosti izvajal program Samostojne Kmetijske Stranke.

Ptuj. Podružnica Slovenske kmetijske družbe v Ptuj vabi na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 14. t. m., v gostilni g. Zupančiča v Ptuj. Dnevni red: 1. Volitev zastopnikov za družbeni občni zbor v Ljubljani in določitev predlogov za ta občni zbor. 2. Predavanje g. dr. Zavrznika o živinoreji. — Odbor.

Ptuj. Zadruga trgovcev za okolico Ptuj vabi svoje člane na redni občni zbor v nedeljo, dne 14. t. m., ob 14. uri, v dvorani g. Zupančiča. Z ozirom na važnost dnevnega reda se pričakuje polnoštevilna udeležba.

Razgled po svetu.

Vrnjeni stol. Neki grof je pogostil svoje kmete. Oskrbniku je ukazal, naj jih dostojno sprejme in jim odkaže prostore. Zadnji priložnosti najmočnejši ovčar. Ker je bilo že vse zasedeno, se obrne do oskrbnika in ga prosi za stol. „Tu ga imaš“, mu pravi ta in mu da krepko brco. Ovčar nič ne reče, si sam poišče klop in se vsede na njo. Po obedu pa gre k oskrbniku in mu vrne brco s tako silo, da se ta onesvesti. V gradu je nastal velikanski vrišč. Ovčarja peljejo pred grofa. Na vprašanje, kako se drzne nastopiti tako proti oskrbniku, pravi: „Gospod grof, nisem vam hotel odnesti hišne oprave in sem vrnil oskrbniku stol, ki ga mi je bil posodil.“

Koliko starost dosežejo nekatere rastline? Visoko starost učaka takozvana stoletna aloa, ki cvete v svoji domovini vsako šesto do deseto leto, pri nas pa le vsako štirideseto do šestdeseto leto. Palme čakajo starost 250 let, bršljan raste do 450 let. Pravi kostanj živi čez 800 in hrast celo 1600 let.

Koliko dežja pade vsako leto? Vsako leto pade približno 446.000 km³ vode v obliki dežja na zemljo. Ako bi se ta neizmerna množina vode enakomerno razlila po vsem površju zemlje, bi stala voda po celem svetu 91 cm visoko.

Po beneški pokrajini je 30. avg. besnel grozovit vihar. Ciklon (vrtinec) je prišel s tako silo da je nekoliko ljudi z vozovi vred, ki so se na-

hajali na polju, dvignili v zrak. Razkril je ta vrtinec vse hišne strehe po okolici, mnogo hiš celo popolnoma porušil. Upoštevanje je trajalo 5 minut. Celo težko ranjenih je bilo nekaj oseb, nad 1000 jih je pa brez strehe.

Trupla članov carske rodbine. Iz Omska se poročajo podrobnosti o bodočih kazenskih razpravah proti 163 udeležencem na umoru carjeve družine. Komisiji, katero je svojčas odposlala omskovska vlada na poprišče, se je posrečilo najti trupla velikega kneza Sergija, velike kneginje Elizabete in drugih članov družine Romanov. Umorjeni so bili v Permu, v bližini ondi, kjer so bili usmrčeni, pokopani v skupnem grobu. Trupla, ki jih je bilo po večini mogoče spoznati, so odpravili v Omsk. Nikakor pa ni bilo še mogoče najti trupel carja Nikolaja in njegove soproge. Preiskava je dognala, da sta bili trupla carske dvojice takoj ob pričetku pokolja razsekani in na grmadi sežgani. Za carsko dvojico je bil umorjen prestolonaslednik, ki je moral gledati umor svojih starišev. Tudi njegovo truplo je bilo sežgano. Odkritje groba, v katerem so se nahajala trupla carjeve družine, je pripisovati čudnemu naključju. Pes ene med carjevih hčerk, ki je ostal pri nekem kmetu v bližini, je vsak dan tekal na prostor, kjer so ležala pokopana trupla umorjenih. Ker se je to ponavljalo, so mu sledili in na ta način je bilo mogoče najti skupni grob, čigar sledove so skušali morilci skrbno izbrisati. Trupla so bila popolnoma oropana. Poročilo komisije o umoru carske družine bo prevedeno v več jezikov in izročeno evropski javnosti kot dokaz za krivdo boljševikov na tem grozodejstvu. Poročilo bo objavljeno o početku kazenske razprave z drugimi spisi vred.

Prireditve.

V nedeljo, dne 14. septembra:

Gasilno društvo v Braslovčah priredi veliko vrtno veselico. Tem potom opozarjamo sosedna društva, da blagovolijo našo veselico upoštevati. — **Hočki Orli** prireditelj ob pol štirih popoldne pri g. županu Antonu Vernik igro „Trije ptički.“ — **Velik mladeniški shod** na Brinjevigori pri Zrečah z začetkom ob 10. uri. — **Pri Sv. Tomažu** pri Ormožu se vprizori v šoli dve igri „Vse naše“ in „Čevljar.“ Med odmori udarjajo domači tamburashi. Po igrah prosta zabava na vrtu Čafove gostilne: srečolov, šaljiva pošta itd. Začetek ob 15. uri. — **Izobraževalno in bralno društvo** pri Sv. Rupertu v Slov. gor. ponovi igro „Mala pevka“ s petjem in tudi „Stotnik in njegov sluga“ ob 3. uri popoldne v poslopju nove šole. — **Izobraževalno društvo** pri Sv. Andrežu v Slov. gor. priredi ob priliki slovesne otvoritve „Krekovega doma“ ob pol treh popoldne narodno igro „Deseti brat“ s petjem in tamburanjem in narodno veselico (srečolov, šaljiva pošta, licitacija). — **V Središču** priredi Slovensko katoliško izobraževalno društvo ob 15. uri na vrtu Društvenega doma veseloigro: „Pri gospodi“ in „Zupanova Mica.“ — **Po rani službi božji** prireditelj učenci ljudske šole pri Smarjetu ob Pesnici prvo šolarsko veselico in sicer v šolskih prostorih. Na vsopredu so deklamacije, petje ter igri „Darežljivi otroci“ in „Kaznovani šaljivci.“ Vse Smarječane, posebno stariše, vabijo k obilni udeležbi prireditelji. Vstopnina prost, prostovoljni darovi se hvaležno sprejmejo. — **Jareninsko bralno društvo** priredi v Framu pri gospej Turner veselico. Na sporedu je: igra „Moč uniforme“, med odmori nastopa pevsko društvo, moški in mešan zbor. Po igri prosta zabava z godbo, šaljivo pošto, srečolovom, licitacijo itd. Prireditelj se vrši v prid dijaški kuhinji v Mariboru. K obilni udeležbi se vabi. — **Jugoslovanska strokovna Zveza** priredi zopet dva viničarska shoda za stanovsko združenje viničarjev in sicer pri Sv. Tomažu pri Veliki nedelji po ranem opravilu in popoldne po večernicah pri Mali Nedelji. Viničarji, udeležite se vsi Vašega shoda!

V nedeljo, dne 21. septembra:

Fantje in dekleta iz St. Ruperta in Trnove prirede veliko narodno igro s petjem v petih dejanjih ter vrtno veselico v St. Rupertu pri Gomilskem. — **Slovensko katoliško izobraževalno društvo** Rajhenburg priredi dve igri: „Tri sestre“ in „Dva gluha“, burko v enem dejanju. Kdor se hoče to popoldne pošteno razveseliti, naj pride to popoldne v našo kaplanijsko dvorano!

Najnovejše vesti.

Pogajanja za sestavo ministrstva so se v zadnjem trenutku razbila. Stojan Protič je izjavil, da radikalci vstopijo v vlado samo, ako vstopi tudi Jugoslovanski klub. Nato je pozval Ljuba Davidoviča sebi dr. Korošca in ga vprašal, pod kakimi pogoji bi ta klub vstopil v vlado? Odvrnil je, da zahteva dva ministrska sedeža. Demokrati so se posvetovali dolgo, slednjič pa odvrnili, da je to nemogoče: 6 ministrov dobe radikalc, 3 socialisti, 2 sta izven strank, torej na morejo dgti Jugoslovonom 2. Socialisti so izjavili, da ne vstopijo v vlado, kjer bodo tudi Jugoslovani. Slednjič so otvorili sejo, ki je bila pa nesklepčna, ker so se demokrati preslabo udeležili, dasiravno se je opozicija udeležila nje, hoteč omogočiti sklepčnost. Tako smo po krivdi demokratov in socialistov brez ministrstva in brez delavnega drž. zbora.